

Klinički put za ulkusnu bolest

Faktori rizika	da	ne	Rizični lijekovi	da	ne	Rizične navike	da	ne	Rizične navike	da	ne			
Prethodna ulkusna bolest			Antitrombotični lijekovi			Nikad pušio			Abstinent					
Prethodne operacije			Antikoagulantni lijekovi			Prestao pred (godine)			Liječeni alkoholičar					
Poznato oboljenje jetre			NSAR ili aspirin			Broj godina pušenja			Broj alkoh. jedinica nedeljno					
Značajan gubitak TT			kortikosteroidi			Puši (broj cig.dnevno)								
Kliničke aktivnosti	Prvi pregled					Kontrolni pregled				Završni pregled				
	Datum		Čekanje na pregled	Čekanje u čekaoni		Čekanje na pregled		Čekanje u čekaoni		Čekanje na pregled		Čekanje u čekaoni		
Anamneza	da	ne	ostala anamneza			da	ne	ostala anamneza		da	ne	ostala anamneza		
Bol u epigastriju														
Žgaravica														
Mučnina / povraćanje.														
Hematemiza														
Krv u stolici / melena														
Fizikalni pregled	vrijednost				vrijednost				vrijednost		vrijednost			
RR			Temperatura											
puls			Broj respiracija											
	da	ne	Ostali fizikalni nalazi			da	ne	Ostali fizikalni nalazi		da	ne	Ostali fizikalni nalazi		
Bolna duodenalna tačka														
Laboratorij														
KKS			Urea											
ŠUK														
Test H.pylori infekcije														
Druge pretrage		✓				✓	✓	✓	✓	✓	✓			
Gastroskopija														
Dijagnoza														
Lijekovi	✓		Propisani recepti		Iniciali	✓		Rp		Iniciali	✓		Rp	Iniciali
Liječenje po algoritmu lakši slučaj														
Liječenje po algoritmu teži slučaj														
Drugo liječenje	✓		komentar			✓		komentar			✓		komentar	
Nefarmakološke mjere														
Uput specijalisti														
Uput u bolnicu														
Edukacija	✓				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			
● Usmena uputstva (po opisu)			Pisana uputstva											
Odstupanja														
Postignuti ciljevi						✓	✓	✓	✓	✓	✓			
Poboljšanje klin.slike	Poboljšanje lab.nalaza		Izlječenje											
Pogoršanje klin.slike	Pogoršanje lab.nalaza		Poboljšanje klin.slike											
Komentar														
Potpis ljekara I medicinske sestre														

Uputstvo za popunu obrasca

Svi članovi osoblja dužni su upisati ime, prezime i potpisati se na označenom mjestu, po okončanju aktivnosti za koju su zaduženi. Pored izvršene aktivnosti stavlja se kvačica kao dokaz ili zaokružuje odgovor Da ili Ne. Na nekim mestima potrebno je upisati podatak. Vrijeme obavljanja aktivnosti se upisuje samo ukoliko se ocijeni da je od značaja da se aktivnosti obave u određeno vrijeme ili u određenim intervalima.

Klinički put se u okviru mogućnosti oslanja na kliničke dokaze. Gdje oni ne postoje, on se oslanja na najbolju kliničku praksu. Unatoč tome klinički put je uputstvo i nije nepromenljiv. Odstupanje se definiše kao skretanje sa kliničkog puta koje treba razmotriti na narednom sastanku zato što može dovesti do izmjene kliničkog puta ili se od člana tima može zahtijevati da promijeni svoj način rada. Odstupanja treba da su predmet periodične evaluacije tima. Značajno odstupanje se obavezno upisuje u obrazac. Unosi se datum i vrijeme odstupanja i upiše napomena, zašto je došlo do odstupanja. U zavisnosti od prirode odstupanja upisuje se i završetak .

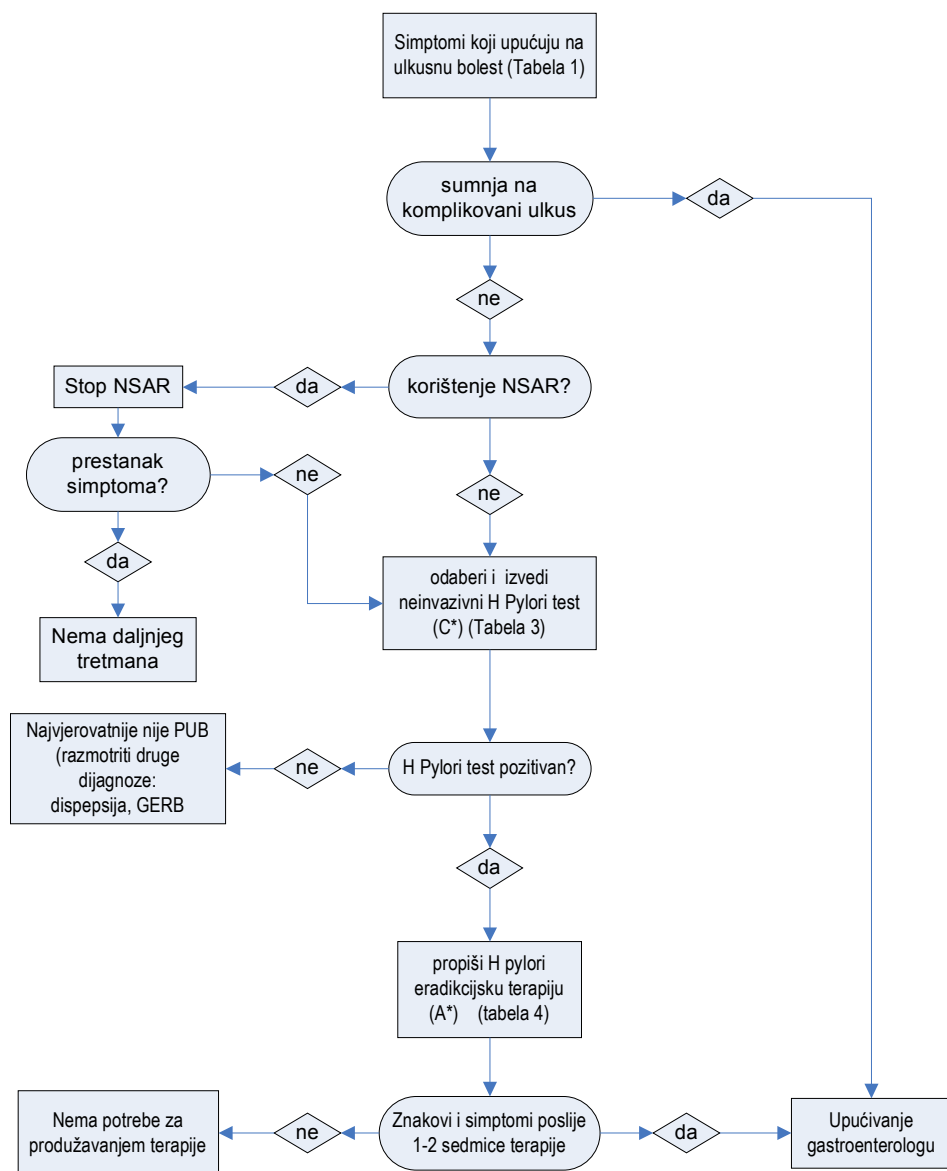
Kod svakog pregleda ispunjavaju se sve alineje anamneze i fizikalnog pregleda.

- aktivnost, koja je određena kliničkim putem
- ✓ potvrda, da je aktivnost izvršena
- Iniciali: potvrda, da je aktivnost izvršena

Pacijenti, koji se uključuju u ovaj KP

Pacijenti koji se isključuju iz ovog KP

Lakši slučaj testiraj i liječi (eradikacija helicobacter pylori)	< 45 godina
	Bez alarmantnih simptoma
	Bez upotrebe NSAR
	Predominacija GERB-a
Teži slučaj pregledaj i liječi (uputiti gastroenterologu)	> 45 godina
	Sa alarmantnim simptomima svake životne dobi
	Peptični ulcus na antisekretomj terapiji
Nestabilan pacijent sa GIT krvarenjem (Hitan transport u bolnicu)	Sistolni pritisak < 100 mm Hg
	Broj respiracija > 20 / min
	Puls > 100

TABELA 1
Simptomi PUB

- Rastući i žareći epigastrični bol
- Olakšanje boli sa hranom ili antacidima
- Bol koja budi po noći ili između obroka ili kad je stomak prazan

(Žgaravica kao predominantni simptom indicira GERB, a ne PUB)

TABELA 2
Simptomi i znaci komplikacije ulcera

- GI krvarenje (melena, hematemeza i anemija)
- Obstrukcija (Mučnina sa povraćanjem)
- Penetracija I perforacija (ozbiljan abdominalni bol)
- Rak (gubitak težine, anoreksija)

Imati na umu da se rizik od raka povećava sa godinama

TABELA 3
H. Pylori testovi za Otkrivanje izolovanosti

- ELISA serologija
- Brzi serum test otkrivanje aktivne infekcije:
- Antigen test u stolici
- Urea izdisajni test

TABELA 4
Preporučeni tretman rezimom za PUB induciran sa H. Pylori

IPP
+Clarithromicin 2x 500
+Amoksisilin 2x1g
Ili IPP +Clarithromicin 2x 250
+ metronidazol 2x 400 mg

Informacija za pacijente o peptičnoj ulkusnoj bolesti

Ukoliko imate pojavu žarećeg i rastućeg bola u području žličice, a bol prestaje ili se smanjuje sa uzimanjem hrane, Vi vjerovatno imate peptičnu ulkusnu bolest ili čir.

Čir je povezan sa pojačanim lučenjem želučane kiseline, koja uzrokuje pomenute tegobe.

Pojava ovih tegoba često je povezana i sa uzimanjem i konzumiranjem pojedinih namirnica. Svako ko ima problema sa pojačanim lučenjem kiseline, trebalo bi da se pridržava određenih uputa u konzumiranju hrane i pića, kao i pušenja cigareta.

OPĆE PREPORUKE

- Jedite tri obroka dnevno.
- Izbjegavajte obilne obroke i pijenje većih količina tekućine odjednom.
- Hranu treba dobro sažvakati i jesti polako, praveći kratke pauze između zaloga. Tako pomažet da se hrana natapa sokovima koji utiču na dobru na dobru probavu još u ustima.
- Izbjegavajte previše slatka, slana, začinjena i kisela jela i pića.
- Izbjegavajte vruće ili previše hladna jela i napitke.
- Ne preporučuje se pržena, kao ni previše masna hrana.
- Jedite kuhana jela.
- Neka Vaš izbor bude riba, crni hljeb (odstajali i prepečeni), povrće i voće kuhano i pasirano.
- Pušenje, pijenje alkohola, kafe i gaziranih pića se ne preporučuje.
- Izbjegavajte stres.
- Budite fizički aktivni, jer fizička aktivnost pozitivno djeluje na probavu.
- Izbjegavajte hranu za koju već iz iskustva znate da vam ne odgovara.
- Poslije obroka izbjegavajte ležanje, a ako morate, podignite uzglavlje.
- Rano večerajte, ne jedite prije odlaska u krevet barem 2-3 sata.

Ako se budete pridržavali preporuka, Vaše tegobe će se smanjiti, a terapija koju Vam propiše Vaš ljekar će biti efikasna.

Tražite od Vašeg tima porodične/obiteljske medicine da Vam da propisane upute za prehranu, koju trebate ispoštovati. Na taj način ćete pokazati da želite dati svoj doprinos u izlječenju, što će tim koji brine o Vama znati cijeniti.

Zahvaljujemo na sradnji!

Za sve informacije i nejasnoće, možete nas kontaktirati na tel: 035 314 520.

Vaš tim